

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1620 usque ad annum 1623

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1777

VD18 90118855

§. 57. Superior Palatinatus a Maximiliano Bavariae Duce subactus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67344](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67344)

Jægerndorffio Marchioni junctis Mora- Sæc. XVII.
viam omni alimentorum genere ex- A. C. 1621.
hauserat, summa annonæ penuria
ipsemet pressus in Hungariam exerci-
tum suum reducere cogebatur, a Jæ-
gerndorffio, qui itidem in Silesiam re-
diit, derelictus.

§. LVII.

*Superior Palatinatus a Maximiliano
Bavaricæ Duce subactus.*

Interim Mansfeldius in Bohemia, & Mare. t. 9.
Jægerndorffius in Silesia Friderici lib. 2.
Palatini nomine extrema quæque ten- Annal. Boic.
tabant: Maximilianus vero Bavaricæ Adlzreit.
Dux oppressorum sortem misertus, Til- part. 3. l. 6.
lio exercitus foederati Imperatori in Le Blanc.
mandatis dedit, ut præprimis Bohe- Hist. de
miam ab hostili Mansfeldianorum ex- Bav. t. 4.
cursione vindicaret. Hic ergo collecto
milite Pilsnam profectus, per Schön-
feldium Baronem Lotharingium empta
præsidiariorum defectione urbem exi-
guo temporis spatio occupat, & Mans-
feldium iterata clade affectum a cædi-
bus & direptionibus aliquamdiu deter-
ret. Inde promotis castris, & occu-
pata prius a Saxonicæ militibus Fal-
quenavia & Schlackenwalda, Tillius
intercepta arce Hertenbergensi Elen-
bogiam contendit, quam tamen urbem

Sæc. XVII. præfidiarii, Præfecto Henrico Orten-
 A.C. 1621. burgico Comite, strenue propugna-
 bant, validæ opis, quam Mansfeldius
 a Schlikio Comite & Elenbogensi No-
 bilitate rogatus promiserat, fiducia ani-
 mati: Verum Tillius die nona Maij
 urbem tanto impetu adorsus est, ut
 decimo inchoatæ obsidionis die muri
 ruina ad irruptionem opportuna pan-
 deret: unde obsessi, cum de Mansfeldii,
 qui cum octo millibus tardius accu-
 rerat, suppetiis desperarent, deditio-
 nem fecere, & arma contra Fœdera-
 tos gerere, integro trimestri prohibiti,
 direptionem centum florenorum mil-
 libus redimere iussi sunt. Pari fato
 Balthasar Maradius Verlingam & Clin-
 genbergam urbes Mansfeldii milite
 munitas in Cæsaris obsequium reduxit.
 Tum demum Tillius ipsum Mansfel-
 dium totis viribus aggredi, illumque
 ex castris suis Roscopfii loco percom-
 modo sitis die nona Julii deturbare sta-
 tuit: Aliquamdiu nonnisi velitationi-
 bus dimicatum est, æquali utrinque
 victoriæ gloria, & cladis dispendio:
 tandem vero die decima septima ejus-
 dem Mensis pertinax ac cruentum ini-
 tur prælium, quo per duodecim horas
 in mutuas cædes desævitur, cæso e-
 tiam Joanne Jacobo Baurio fortissimo
 Herbipolensis Legionis Præfecto, qui,
 cum

cum hostem e vallo, quod ipse occupaverat, bis disjecisset, trajecto per caput globo gloriose occubuit. In hac pugna utrinque non pauci cecidere, ex Mansfeldianis tamen longe numero plures, ac ipsemet Mansfeldius ægrevitæ periculum eluctatus est; globus enim e tormento excussus, totoque impetu in terram concidens, tantam glebæ vim in Mansfeldium excussit, ut mox præceps datus, semianimi similis corrueret, utroque Vinariensi Principe ceterisque, qui proxime adstabant, casum mortemque Comitis horrentibus, quamvis omne intra trepidationem discrimen steterit: Interea vero Anholtius Comes supremus Boici exercitus vigiliarum Præfectus cum suis copiis in Palatinatum Superiorem penetrans, primo Cambum decimo obsidionis die, & postea Ambergam ultro-nea deditioe subegit: quo comperto Mansfeldius, cum viginti sex Bavarorum millia in Palatinatum irruere, suosque iteratis præliis ac magna clade protrititos, seque ad tantas redactum angustias cerneret, ut ab hostibus undique cinctus, iterata proscriptione ter-ritus, rerumque inopia pressus, aut Bavaris sese dedere, aut ferro vique reditum sibi aperire cogeretur, hinc desperatis rebus suis in fraude & dolo

Sæc. XVII.
A. C. 1621.

Lotich. l. 10.

cap. I.

Rapin Thoi-

ras Hist.

d' Angl. l. 18.

tom. 8.

Sæc. XVII. A. C. 1621. opem quærere statuit: misso igitur Sol-
 mensi Comite Superioris Palatinatus
 Fridericiano Prætorie die vigesima se-
 ptima Septembris pacis colloquium
 Tillio offert, pollicitus, quod, nume-
 ratis ducentorum florenorum millibus,
 copias suas quamprimum dimissurus
 esset, & ne quid de ejus sinceritate du-
 bitaretur, castrorum munimenta apud
 Weidhusium Bavaro traderet. Dantur
 igitur utrinque obsides, a Tillio Crat-
 zius, & Haimhusius, a Mansfeldio
 Comes Ortenburgicus, & Tribunus
 Carpezanus dextrerrimus texendæ frau-
 dis Architectus: Petit insuper, ut qua-
 tuordecim dierum spatium, quo Pala-
 tinum desuper monere posset, ei conce-
 deretur, quo evoluta Tillio declarabat,
 quod ejus Tribuni locum a Cæsareis
 castris remotiorem eo fine postularent,
 ut cuique, quorsum velit, libera disce-
 dendi facultas esset: quo impetrato
 oscitantius a Cæsareis observatus in-
 dicta clam profectio cum omnibus
 suis copiis die quarta Octobris, intem-
 pesta nocte in Palatinatum inferiorem
 summa celeritate e Palatinatu superiore
 erupit, evasit. Fugitivum quidem Mans-
 feldium Tillius insequabatur, sed elusa
 ipsius potiundi spe totum Palatinatum
 nullo negotio occupavit, unde incer-
 tum, an Mansfeldius Bavaro plus pro-
 fua

fuerit dolose fugiendo, quam fuisset nociturus strenue pugnando.

Sæc. XVII.
A. C. 1621.

§. LVIII.

Franckenthalium a Mansfeldio obsidione liberatum.

Mansfeldius interea Britannicas Verri Angli, & Palatinas Obertrautii legiones, ceterasque in præsidium Palatinatus inferioris relictas copias sibi adjunxit, ac trajecto apud Manheimium Rheno Franckenthalium obsidione liberare constituit: Erat illud validum Inferioris Palatinatus propugnaculum, quod Gonsalvus Corduba, qui Spinola in Belgium reverso Hispanis copiis præerat, jam integro Mense tam arcte cinxerat, ut proximam potiundæ urbis spem haberet: tum vero Mansfeldius ab obsessis pacta pecuniarum mercede evocatus, inopinato cum toto exercitu advolat, cui Corduba cum numero ac viribus impar esset, noctu obsidionem solvit, ac relictis ægrotis faucisque quamplurimis WORMATIAM versus digressus est. Mansfeldius vero in Spirensis Episcopi ditionem movit, & concessa militibus suis prædandi impunitate ipsemet omnia cis Rhenum oppida, præcipue vero Brugsalensem civitatem gravissimis exactionibus exhaust,

Brachel. Hist. l. I. Merc. t. 9. lib. 2. Annal. Boic. l. 6.

Bellus laur. l. 6. 6. part. 614. Merc. t. 14. pag. 98. Barre hist. d' Allem. t. 9. p. 519.

M 5

hausit,